

Skutečské noviny

Informační zpravodaj Městského úřadu Skuteč ČERVEN 2013. Vychází i pro obce Hroubovice a Předhradí.

□ V největší koncertní prostor se 26. dubna proměnil krytý zimní stadion ve Skutči. Jedinečný projekt v provedení Filharmonie Hradec Králové, vokálního souboru Q VOX, vynikajících sólistů a charismatického dirigenta Miloše Machka sledovalo neuvěřitelných 676 diváků.

X. ročník festivalu byl výjimečný

Vážení čtenáři Skutečských novin, v neděli 28. dubna dozněly poslední tóny závěrečného koncertu jubilejního X. ročníku festivalu Tomáškova a Novákova hudební Skuteč.

Z celého festivalu, jeho atmosféry a z kladných ohlasů návštěvníků mám dobrý pocit. Ten je podložen nejen pochvalnými reakcemi, ale především měřitelnou hodnotou, kterou je celkový počet návštěvníků a s ním spojená výše tržeb. Letošní ročník měl ze všech festivalů jednoznačně rekordní návštěvu, která se blížila počtu 4 tisíc lidí. Rekordní byl také počet prodaných, cenově zvýhodněných abonentek. Bez stoupajícího počtu návštěvníků a při klesajícím počtu sponzorů by realizace festivalu nebyla možná. Naši prioritou bylo zachovat pokud možno přijatelné vstupné i nízkonákladový charakter festivalu. To však znamenalo vynaložit zvýšené úsilí ze strany všech organizátorů a účelně vynaložit každou korunu v rozpočtu.

V několika ohledech byl festival také novátorský. Poprvé proběhl koncert v kostele Nejsvětější Trojice v Chrásti a na zimním stadionu ve Skutči. Poprvé jsme k

propagaci využili reklamní prostor na billboardech v Pardubicích a na citylightech v Chrudimi, menší transparenty se objevily i v okolních městech a obcích.

Novou a nepříjemnou zkušenost jsme zaznamenali s Ministerstvem kultury ČR, které nám po čtyřech letech podpory sdělilo těsně před začátkem festivalu, že letošní ročník (pro nás překvapivě) finančně nepodpoří. Tato kritická situace nás přiměla k tomu, abychom se intenzivně zaměřili na osobní propagaci programu v okolních městech návštěvou škol, institucí atd. Ukázalo se, že tento způsob propagace je účinný a tak příští ročník chceme tuto aktivitu rozšířit do ještě vzdálenějšího okolí. Myslíme vážně, že náš festival bude v budoucnu pokrývat území minimálně mezi městy Svitavy, Havlíčkův Brod, Čáslav a Rychnov nad Kněžnou.

Nový prostor se nám také, na základě dobré zkušenosti, otevírá na zimním stadionu, kde byl úspěšně proveden i originální koncert Symphonic Queen. Se zimním stadionem rozhodně počítáme i v příštím ročníku, popř. mohou být tyto prostory využity i na koncerty

mimo festival.

V plném proudu již jsou přípravy na XI. ročník, kde si určitě návštěvníci přijdou na své. Pochopíte snad, že zatím podrobný program zveřejňovat nechci. Historicky desátým ročníkem jsme získali nárok být zařazení do tzv. Tváře Pardubického kraje, tzn. mezi nejprestižnější akce (vedle Velké pardubické, Smetanovy Litomyšle, Zlaté přílby atd.). V těchto dnech podáváme na kraj oficiální žádost s tím, že máme příslib podpory od paní náměstkyně Jany Pernicové a prvního náměstka Romana Linka. Zařazením

mezi elitní akce bychom získali nejen vyšší finanční podporu, ale také by odpadlo každoroční sepišování dotačních žádostí. Stejně tak doufáme, že svoji přízeň nám nadále zachová i Česká spořitelna, a.s., která je hlavním sponzorem festivalu.

Nezbývá mi, než ještě jednou poděkovat všem návštěvníkům, kolektivitu odboru kultury, sponzorům a všem, kteří jakýmkoli způsobem festivalu přejí. Mám radost, že naše město nepopíratelně žije kulturou. Už dnes se těším na další ročník a na setkání s Vámi.

Pavel Novotný

□ Závěrečný koncert festivalu řídil šéfdirigent Jihočeské komorní filharmonie Jan Talich. Ovace sklídila i klavíristka Veronika Böhmová.

□ Missa Brevis Jiřího Pavlici zazněla v březnu v podání regionálních sborů a umělců v krásném prostředí kostela Nejsvětější Trojice v Chrásti.

Počasí dle stoletého kalendáře:

Na začátku jinovatka, na to po smurno, dne 9. hezké a teplé počasí, které trvá až do konce. Dne přibývá do 23. o 17 minut, pak až do konce ubývá o 4 minuty. Délka dne je 16 hodin 6 minut až 16 hodin 19 minut.

MĚSTO SKUTEČ a MĚSTSKÁ SPORTOVIŠTĚ, s.r.o.
zvou všechny děti i dospělé na

DĚTSKÝ DEN NA KOUPALIŠTI

v sobotu 8. června od 14 hodin
Pro dobrou pohodu bude hrát skupina KLONDIKE

V programu návštěvníky čekají:

- ukázky zásahu Městské policie Skuteč
- stříelba ze vzduchovky
- ukázka techniky SDH Skuteč
- výstava dravých ptáků
- ukázky potápění MP Pardubice
- svezení na koních
- skákací hrad zdarma

Vstup na koupaliště i na tobogány zdarma.
Občerstvení zajištěno.

□ Ačkoli počasí bylo nevyzpytatelné, nakonec se tradiční Pálení čarodějnic v areálu u koupaliště obešlo bez deštivých kapek. Kromě čarodějnic vyrobené na ZŠ Komenského, byly k vidění i velmi pěkné masky. K atmosféře večera přispělo malování na obličeji, barmanská show i hudební produkce.

MĚSTSKÉ
MUZEUM
VE SKUTČI

Vernisáž v sobotu 1. června 2013 od 16 hod.

Vystoupí žáci ZUŠ Vítězslava Nováka Skuteč.
Výstava probíhá od 2. června do 1. září,
otevřeno denně 9 – 12 a 13 – 17 hod.

jiří křiklava

obrazy a fotografie z cyklu

zrození

SKUTEČ OŽILA HASIČSKÝM SPORTEM

V uplynulých dvou měsících se ve Skutči odehrály významné soutěže v požárním sportu. V sobotu 20. dubna to byl Memoriál Honzika Kreminy a soutěž O pohár starosty města. Akci, která proběhla na tréninkovém hřišti, dokumentuje první otištěný snímek, jehož autorem je pan Ondřej Nevole. Více fotek si můžete prohlédnout ve fotogalerii na webových stránkách města.

Slunečné, téměř letní počasí přálo o víkend 18. a 19. května Okresní soutěži hry Plamen, kterou v místním sportovním areálu a na cvičném hřišti pořádalo Okresní sdružení hasičů Chrudim ve spolu-

Memoriál Honzika Kreminy

Okresní soutěž hry Plamen

práci s SDH Skuteč a Městem Skuteč. Soutěže probíhaly pod záštitou starosty Skutče Pavla Novotného. Celkem 20 družstev v kategorii mladší a 15 v kategorii starší se utkalo v 5 disciplínách. Štafeta 4 x 60 m, štafeta CTIF, štafeta dvojic, útok CTIF a požární útok. Snímek ze zápolení Skutečským novinám poskytl pan Karel Dudek.

Těší nás, že v kategorii mladších si 1. místo vybojovali mladí hasiči ze Skutče. Gratulujeme. V kategorii starších se nejlépe vedlo Lukavici. Další informace se dočtete příště.

/bal/

Investice v plném běhu

Investice spojené se zateplováním dvou veřejných budov ve městě byly v květnu zahájeny. Díky padesátiprocentní dotaci ze Státního fondu životního prostředí mohou být vyměněna okna a zatepleny budovy ZŠ Smetanova a Městského úřadu ve Skutči. Jak vidíte na fotografii, v případě školy se práce rozjely nejprve na zadním traktu budovy. Ten už má osazena nová, plastová okna a plášť budovy se „obaluje“ izolačním materiálem. Realizátorem investice je firma Slezák FAS, s.r.o. Hradec Králové.

Také při pohledu na radnici si občané mohou všimnout prvních změn. V druhé polovině května se i zde začala vyměňovat okna. Vedle

Zateplování budovy ZŠ Smetanova

Výměna oken na radnici

výstavby výtahu i tyto práce probíhají za plného provozu. Pochopitelně dochází k omezení činnosti jednotlivých odborů a kanceláří a úředníci nemohou pokaždé vyjít vstříc požadavkům občanů s ohledem na dostupnost počítačů, popř. výpadkům serveru apod. Navíc se budou některé kanceláře i stěhovat (městská policie, odbor kultury). Z těchto důvodů prosíme o pochopení a trpělivost. Společnost SKOS, s.r.o. Skuteč, která je zhotovitelem investice, se snaží o maximální urychlení prací, nicméně k dokončení dojde až během prázdninových měsíců.

/bal/

Cantando si vyzpívalo zlaté pásmo

V sobotu 27. 4. proběhla v rámci festivalu Tomášková a Nováková hudební Skuteč Soutěžní přehlídka dětských a mládežnických pěveckých sborů „O cenu Vítězslava Nováka“.

Soutěž probíhala od 9.30 hodin ve třech blocích, přičemž prvním vystupujícím sborem bylo pochopitelně skutečské Cantando pod vedením sborníka Zdeňka Kudrnky. Následovalo 1. oddělení Pramínku z Pardubic a poté 2. oddělení Zpěváčků,

Zvonky Mnichova Hradiště

Zahradní slavnost v MŠ Osady Ležáků

Zveme všechny známé a kamarády na velkou „Zahradní slavnost“ věnovanou našim předškolákům. Těšíme se na všechny, které jsme již dlouho neviděli, i na nové kamarády, kteří se do naší „Veselé školky“ chystají. Mamky, tatkové, babičky, dědové, tety a strýčkové, jste zváni samozřejmě také. Slavnost se uskuteční ve čtvrtek dne 27. 6. 2013 od 16 hod. na zahradě MŠ na sídlišti. Hrát nám bude rocková kapela „7Mays“ ze ZUŠ ve Skutči. Soutěže a odměny jsou připraveny, pohoštění také. Těšíme se na Vás. Děti a zaměstnanci MŠ Osady Ležáků Skuteč

taktéž z Pardubic. Ve druhém bloku návštěvníci slyšeli dětský pěvecký sbor Písnička z Heřmanova Městce, pardubický sbor Carmina NOVA a 6. oddělení sboru Pramínek. V posledním bloku se představil sbor Lilium z Litomyšle, spojené 4. a 7. oddělení Zpěváčků z Pardubic a na závěr vystoupil sbor z největší dálky – Zvonky Mnichova Hradiště.

Každý sbor vynikal v něčem jiném. Jeden měl precizní intonaci, druhý zase doprovod či pohybovou složku. Každý výkon byl naprosto jedinečný, což v závěru vyzdvihl také předseda poroty Mga. et Mgr. Marek Valášek, Ph.D., který dětem řekl, že po letech nebudou vzpomínat na to, zda měli zlaté, stříbrné či bronzové pásmo, ale především na

partu kamarádů, se kterými se díky zpívání seznámili.

Nicméně vítěz může být pouze jeden a tím se stal dětský pěvecký sbor Zvonky z Mnichova Hradiště pod vedením manželů Aleny a Ladislava Hejlových (celkové výsledky naleznete v tabulce níže). Atmosféra celé přehlídky byla úžasná, avšak mírně poznamenaná extrémně nízkou návštěvností veřejnosti. Můžeme jenom doufat, že příští ročník přiláká nejen více soutěžících, ale především více diváků, kteří by povzbudili sbory k ještě lepším výkonům.

Poděkování za organizaci přehlídky patří ZUŠ V. Nováka Skuteč v čele s ředitelem Janem Papežem a sborníkem Zdeňkem Kudrnkou.

/am/

Letní parket Štěpánov 2013

- 22. 6. Staré pecky a fláky
- 29. 6. Diskotéka - DJ Fikejs
- 6. 7. Liga v požárním útoku
- 13. 7. Staré pecky a fláky
- 20. 7. Turnaj v malé kopané
- 27. 7. Diskotéka - DJ Fikejs
- 10. 8. Diskotéka - DJ Jareš
- 24. 8. Taneční zábava - MAT 4
- 31. 8. Staré pecky a fláky
- 21. 9. Posvícenská zábava

Cyklo Maštale 2013 startuje z Proseče JŽ 8. června!

Další ročník prestižního cyklistického závodu se blíží. Letos, již po třinácté, se město Proseč opět stane centrem jedné z nejvýznamnějších sportovních akcí Pardubického kraje. Letošní ročník startuje v sobotu 8. 6. 2013, na webu závodu www.cyklomastale.cz běží již elektronické přihlašování, přihlásit se je však možné i v kanceláři Sdružení obcí Toulovcovy Maštale se sídlem Proseč 125. Na webových

stránkách jsou umístěny aktuální propozice, mapy a ceník startovního.

Letošní ročník se jede bez velkých změn, tratě zůstávají stejné, moderátorem je opět výborný Honza Rýdlo. Novinkou je zapojení závodu Cyklo Maštale do seriálu Enervit Motion Tour a důraz letos klademe také na rodinné týmy a dětské kategorie, důkazem je letošní rozdělení závodu na 300 me-

trů na odrážedla a dětská kola. Pro účastníky závodu je připraveno losování o dvě koloběžky a dvě značková kola. Záštitu nad závodem převzal opět 1. náměstek Pardubického kraje Ing. Roman Linek a patronem akce je olympijský vítěz z Londýna Jiří Bouška. Srdečně zveme k návštěvě i k účasti v závodu.

Jan Macháček,
starosta města Proseč

CYKLO MAŠTALE 2013 PROSEČ 8. 6. 2013

www.cyklomastale.cz

Akce se koná pod záštitou 1. náměstka hejtmana Pardubického kraje Ing. Romana Linka, MBA.

Patronem akce je olympijský vítěz z Londýna Jiří Bouška

CYKLO MAŠTALE JSOU V SERIÁLU ENERVIT MOTION TOUR

LOSOVÁNÍ O KOLA A KOLOBĚŽKY!

POŘADATEL

Sdružení obcí Toulovcovy Maštale

GENERÁLNÍ PARTNER

Město Proseč

HLAVNÍ PARTNER

tescoma.

PROGRAM:

- 10.00 - start závodu 100 km
- 10.10 - start závodu 50 km
- 10.20 - start dětského závodu 300 m kola
- 10.25 - start dětského závodu 300 m odrážedla
- 10.30 - start dětského závodu 1 km
- 10.45 - start závodu 25 km
- 10.50 - start závodu pro rodinné týmy s dětmi 20 km
- 10.55 - start závodu 10 km
- 12.20 - vyhlášení výsledků 300 m, 1 km, 10 km, 20 km
- 12.45 - losování o koloběžky
- 16.00 - vyhlášení výsledků 25 km, 50 km, 100 km
- 17.00 - losování o kola
- 18.00 - dětská diskotéka
- 19.00 - vystoupení kapely Quattro
- 00.00 - ukončení akce

DOPROVODNÉ AKCE:

- MODERÁTOR JAN RÝDLO
- TOULOVČOV PIVNÍ TRIATLON
- ULTIMATE RAMP SHOW - BMX TEAM PROSEČ
- SKAKACÍ HRAD PRO DĚTI
- VYSTOUPENÍ TANEČNÍ SKUPINY MITRIX
- BEZPLATNÉ WI-FI NA NÁMĚSTÍ

Oddíl stolního tenisu ve spolupráci s Městskými sportovišti Skuteč pořádá
10. ročník míčového sedmiboje dvojic

SKUTEČSKÁ SEDMIČKA

KDY: 15.6. 2013

KDE: Sportovní areál města Skuteč

V KOLIK: Prezentace od 7.30 - do 8.00 hod.

STARTOVNÉ: 500,- Kč / dvojice

Pro startujícího oběd+pivo zdarma

PŘIHLÁŠKY, KONTAKT, INFORMACE:

Robert Zelinka
Tel.: 602 500 758
e-mail: zelinkar@centrum.cz

Bohumil Bezdiček
Tel.: 736 769 432
e-mail: hb.sport@tiscali.cz

Maximální počet dvojic je 32
dle pořadí přihlášených
OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

<http://www.skutec7.wz.cz>

● TENIS

● NOHEJBAL

● VOLEJBAL
- malý volejbal

● STOLNÍ TENIS

● KOPANÁ
- kopou se pokutové kopy

● HÁZENÁ
- hází se sedmimetrové hody

● BASKETBAL
- hází se trestné hody na koš

LEŽÁKY 2013

Věnováno památce všech popravených ležáckých hrdinů

Bude se psát pátek 21. června 2013. Tiše a pokorně se ráno krátce po osmé hodině shromáždíme před školou. Před námi stojí jedna z nejdůležitějších povinností právě vrcholícího školního roku, a to pešším pochodem uctít památku padlých z údolí Ležáků. Dovolujeme si považovat za malou, skromnou čest, že takto s žáky 8. - 9. tříd vyrazíme nepřetržitě téměř dvě desítky let. Historická i morální motivace k tomu jít, byla, je a doufám nadále bude nevyčerpatelná.

Cesta do Ležáků, do osady vyhlazené za II. světové války německými nacisty, nám se zastávkami potrvá přes 2 hodiny. Zvolíme osvědčenou trasu od skutečského koupaliště, směrem ke Skutčici, Vrbatovu Kostelci, po silnici k obci Louka, kolem pietního místa věnovaného Karlu Kněžovi, dále na Ha-

brověč až do ležáckého údolí. Na závěr putování nás opět příjemně překvapí široce prosekaná a upravená stezka, kopírující posledních pár set metrů po turistické zeleně.

Člověk neznalý dějinných souvislostí by mohl s klidným svědomím hovořit o malebně vinoucí se cestičce k domovu, která jako by se, při pohledu do dálky, ztrácí za horizontem pestrobarevné zeleně drsného, poetického kraje.

Ale takto romanticky uvažovat nelze! Rázem se totiž ze srázoité krajiny vynoří žulové pomníky, hrobodomy - symbolizující neklamnou pravdu, že na tomto místě 24. 6. 1942 devět domů dostihl děmon.

Projdeme nádherně upraveným pietním územím k Památníku, kde máme domluvenou krátkou filmovou projekci. Dokument potrvá

necelých patnáct minut, časově bude krátký, ale citově zcela vyčerpávající. Po jeho zhlédnutí asi, jako každým rokem, všichni zůstanou přikování na místech, jako kdyby si statečný duch místa žádal o minutu ticha. Další slova či komentáře by byly zbytečné.

Snad na závěr. Bitvu o Ležáky nelze srovnávat s Moravským polem, Lipany, Bílou horou či Slavkovem, ani s žádnou jinou, byť sebeslavnější bitvou naší národní historie. Ona ční svou vážností nade všemi. Nebyla to bitva žoldáků, nýbrž hrdinů, jejichž velikost se dotýká tragiky antických bohů. Je to stálá bitva o mravnost českého charakteru a bude to navěky bitva našich srdcí a živé paměti.

**Čest Vaší památce, Ležáčtí!
Za ZŠ SMETANOVA SKUTEČ,
Mgr. Radek MIHULKA**

Jarní čas v ZŠ Komenského

V minulém čísle Skutečských novin vyšel článek s názvem: "To nejdražší, co máme, je náš čas". A protože to víme, nezahálíme a snažíme se maximálně využít těch 10 měsíců každého školního roku a připravit dětem ke každodenní výuce spoustu zajímavých aktivit, soutěží a činností, které obohatí jejich vědomosti, dovednosti a všeobecný rozhled.

Proto jsme se také o letošních velikonočních prázdninách vypravili za krásami Velké Británie a vyrazili do 1 394 km vzdáleného Londýna. Děti poznaly spoustu úžasných míst a prohlédly si ty neznámější londýnské památky: St. Paul's Cathedral, Bank of England - kde si potěžkaly 13 kg zlata, The Monument, Tower Bridge, The Tower of London - viděly britské korunačnické klenoty, The Houses of Parliament, Big Ben, Buckingham Palace, Westminster Cathedral, Science museum, Historical museum,... Cestovaly londýnským metrem na Piccadilly Circus. Navští-

vily vyhledávanou atrakci London Eye a 4D kino. Plavily se po Temži. V Greenwich navštívily Museum Námořnictva i Royal Observatory a postály na nultém poledníku, který dělí naši zeměkouli na západní a východní polokouli.

Další báječné zážitky zažily v malebném městečku Stratford upon Avon, ve kterém žil známý spisovatel a dramatik William Shakespeare. A na hradě Warwick, kde viděly rytířské souboje a zažily i odpal ohňové koule z největšího katapultu v Evropě.

Ohlédnutí za Velikonočním turnajem

Ve středu 27. března 2013 se v naší základní škole ve spolupráci se ZŠ Karla Čapka v Praze odehrál 2. Velikonoční turnaj v deskových hrách. Letos se zúčastnilo v těchto šesti turnajových hrách: **Blokus, Carcassonne, Dáma, Othelo, Ubongo a Zatře.** Celé akce se zúčastnilo 111 žáků od druhých do devátých ročníků základních škol. Kdo se postavil na příčky vítězů?

Hra	Blokus	Carcassonne	Dáma	Othelo	Ubongo	Zatře
1. místo	Adéla Spilková	David Žaba	Jan Bureš	Josef Rampír	Zdeňka Novotná	Jakub Tesař
2. místo	Veronika Netolická	Tomáš Grim	Milan Tran	Patrik Hable	Barbora Jiráková	Michal Vančura
3. místo	Anička Jašková	Dominik Drahoš	Marek Töpfer	Volodymyr Khayinsky	Eliška Brillová	Michael Borák

Stejně jako v životě, tak i v každé podobné hře, je potřeba nejen trénink, ale i trocha toho štěstí. Celé herní dopoledne probíhalo v příjemné atmosféře a po dobrém obědě v naší školní jídelně jsme se pustili do vyhodnocení jednotlivých turnajů. I v letošním roce se nám za vydatné spolupráce sponzorů podařilo zajistit dostatek cen, takže si každý účastník turnajového klání mohl odnést kromě medového perníčku také jednu z připravených cen, např. PC hru, deskovou hru (Carcassonne, Hive Pocket), tričko, sadu fixů, propisku, samolepicí bloček, zápisník, baterku, CD disk, knihu o významném vědci (Archimédes, Albert Einstein, Johannes Kepler, René Descartes...), publikaci se zajímavými matematickými úlohami, přívěšek Rubikovy kostky, kružítka apod.

Vítězky hry Ubongo

Tímto bychom rádi poděkovali za sponzorské dary firmám Sintex Skuteč, Velkoobchodu obalů Jaroslava Smělého Skuteč, DKV elektro Skuteč, Drogerii Skuteč, nakladatelství Prometheus, internetovému obchodu Svět deskových her, Comgad Praha, klubu Kapsa Praha, Davidu Kopcovi. Za finanční příspěvek děkujeme SRPDS při naší škole.

**Za organizační tým,
Mgr. Eliška Leopoldová**
Fotografie z turnaje je možné shlédnout v úložišti <http://skutec2013.shutterstock.com>

Den Země na Gymnáziu SŘMR ve Skutči

V pátek 19. 4. proběhl na našem gymnáziu slibovaný Den Země. Každý se nejspíš těšil, že se bude učit jen dvě hodiny a pak už bude mít „víkend“. Někteří se možná naopak strachovali, že budou muset vyvíjet nějakou aktivitu. Taci při výběru rychle zabírali místa v dílničce s filmem. Neměli to tam sice zas tak jednoduché, jak by si mysleli. Jednalo se totiž o filmy ze série Byla jednou jedna planeta s tématy Ekosystémy a Amazonský prales, kdy vždy po 25 minutách sledování dokumentu následoval dotazník na dané téma. Nejúspěšnější byli odměněni samolepkami, které jsou mimo jiné stále k dispozici k zakoupení v kabinetě pana učitele Nováka. **Kája Vodvárková, sexta, ekotýmák**

Fair Trade
V souvislosti s Dnem Země byla ve školní čajovně možnost objednat si Fair-Trade čaj nebo kávu, popř. horkou čokoládu, kterou nám vařily studentky ze septimy. Jen v době, kdy odešly do vybrané dílny, vystřídali je paní učitelka Jonešová a pan učitel Kořistka. Kdo jste tam nezašel, máte možnost se právě nyní dozvědět, co to vlastně je Fair Trade

Fair Trade se stará o spravedlivý způsob obchodu s výrobci z rozvojových zemí a usiluje o spravedlivější rozdělení příjmu z obchodu mezi ekonomicky vyspělými zeměmi a zeměmi rozvojovými, ač už Afriky, Asie, ale i Latinské Ameriky. Podmínky, za jakých výroba a prodej probíhají, hrají zásadní roli, protože

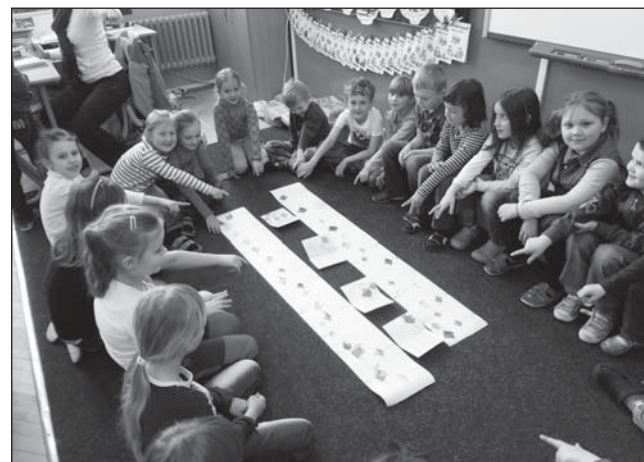
cena, za kterou výrobci plodiny kupují, musí zajistit pěstovatelům důstojné živobytí na ekologickou a šetrnou výrobu, proto je většina Fair Trade výrobků Bio kvality. **Kiki Birinyiová**

Candy
Jednou z dílniček Dne Země byla také výroba kabelek, a přestože každý poznal, že tématem celého tohoto projektového dne byl PAPIR, možná mnohé překvapilo, jak pěkné doplňky z něho jdou vyrobit
Název „Candy kabelky“ je odvozen z anglického slova „sladký“, neboť původně se používal materiál z obalů od bonbonů. Dnes je nejčastější novinový papír nebo papír z časopisů. Candy kabelky jsou složeny z jednoduchých papírových skládanek. Jejich vy-

robu se živí mnohé chudé rodiny v Mexiku. **Mája Požárová**

Stavby z papíru
Takovou malou architektonickou dílničku zaštiťovala paní učitelka Suchánková. Cílem dílny bylo sestavit 3D model stavby. Jelikož jsme měli všechny potřebné výpočty na sestavení pyramidy vypočítané od septimánů, bylo velice jednoduché pyramidu převést z nákresu stříháním, skládáním a lepením do reálné zmenšeniny. **Janička Pavlišová**

Výroba recyklovaného papíru
V čem spočívá recyklace? A jak pokračování na straně 7

učiteli Martinu Skočílčovi a Daliboru Macháčkovi gratulujeme a děkujeme za vzornou reprezentaci naší školy a v krajském kole turnaje Hokejbal proti drogám přejeme všem opět velký úspěch.

S žáky prvního i druhého stupně jsme se zapojili do literárně-výtvarné soutěže Mít tak kouzelný prsten, kterou vyhlásilo Studijní centrum Basic Pardubice. Jan Findejs z osmého ročníku zaujal porotu a získal krásné třetí místo z celkového počtu 1 197 soutěžících. Slavnostní předání cen proběhlo ve Východočeském divadle v Pardubicích. Úspěšní jsme byli i v matematické olympiádě. Jaroslav Kopřiva z osmého ročníku měl za úkol spočítat 3 složité úlohy. Jaroslav počítal a počítal a z 18 možných bodů si jich vypočítal 12. O pouhý jeden bod mu tak uniklo třetí místo. Umístil se na krásném čtvrtém místě z 23 účastníků okresního kola matematické olympiády. Oběma chlapcům blahopřejeme!

za ZŠ Komenského kolektiv pedagogů

Stačí jednou zavolat!

840 111 177
Cena hovoru je účtována stejnou sazbou jako volání do pevné sítě.

smart.půjčka

- ▶ až 50 000 Kč
- ▶ měsíční splátky
- ▶ na dobu 8 a 13 měsíců
- ▶ hotovost až do domu
- ▶ nejuhodnější podmínky

www.smartpujcka.cz

Hledáme nové obchodní zástupce

Optika Olivová OČNÍ STŘEDISKO
Optika – Olivová – Skuteč

Přivítejte jarní sluníčko se samozabarvací čočkou TRANSITIONS

Skuteč, Sládkova 849 tel.: 469 350 541

MEDOBRANÍ – sladké zahájení Hlineckého duhového léta

Hlinecké duhové léto bude zahájeno v památkové rezervaci lidové architektury Betlém v sobotu 29. června. Celý den od 10 do 17 hodin se ponese ve znamení medu, vůně perníku a veselých barev. ZO Českého svazu včelařů Hlinsko připravila ochutnávky medu, přednášky s medovou tematikou o jeho užití v kuchyni a lidové medicíně, ukázky medobraní nebo proskleného včelího úlu. Vystoupí kapela Naslochej mandarinkám a chrudimský Big Band. Chybět nebude dětské ministudio Sluníčko Hlinsko a studentský divadelní soubor GT Hlinsko s masopustní fraškou o lidských ctnostech a nectnostech s názvem Neřesti. Při medové masáži Miluše Řezáčové se uvolníte v Turistickém informačním centru. Děti čeká putování za záchranou Duhového království, zdobení medových perníčků, výroba voskových svíček a spousta zajímavých informací ze života včel na včelí stezce. Program zpestří celodenní tradiční jarmark s ukázkou lidových řemesel.

ve 13 hodin na betlémském pódiu. Recepty budou zveřejněny na internetových stránkách Hlineckého duhového léta a předány mediálními partnerům.

Milovníci dobré kuchyně, kteří si na vaření či pečení sami netroufají, mohou navštívit jednu z „medových“ hlineckých restaurací a v týdnu od 24. 6. do 28. 6. a ochutnat její „medové“ menu. Na hlasovací lístek bude možné zapsat hodnocení pokrmu a kontaktní údaje a vhodit jej do připravené krabičky. Z losování, které proběhne v rámci programu Medobraní po 13. hodině, vzejdou 3 výherci, kteří obdrží poukazy do vybraných restaurací a věcné ceny. Přehled zapojených medových restaurací naleznete na internetových stránkách Hlineckého duhového léta nebo na facebooku Hlinecko.

Pokud se rozhodnete oživit spolu s pořadatelem zahájení léta a přijdete v medovém nebo včelím kostýmu, vstupné v hodnotě 25 Kč (děti do 15 let 10 Kč, děti do 3 let zdarma) vám bude oduštěno. Aktuální informace najdete na internetových stránkách www.hlinsko.cz / Návštěvník/ Hlinecké duhové léto nebo na facebooku Hlinecko.

Za tým organizátorů Ing. Martina Kesnerová (kesnerova@hlinsko.cz) a Mgr. Petr Sedlák (sedlak@hlinsko.cz)

Více informací k jednotlivým akcím poskytnete: Turistické informační centrum Hlinsko Betlém 561, 539 01 Hlinsko 469 312 349, ic@hlinsko.cz www.hlinsko.cz, Facebook – Hlinecko

Pneuservis Kohoutek

Vám ve své provozovně nově nabízí **ruční mytí a čištění interiéru aut!**

Provádíme:
Čištění interiéru suchou a mokrou cestou
Kompletní čištění vnitřních plastů a jejich impregnace.
Regenerace a konzervace kožené výbavy.
Dále nabízíme široký sortiment pneumatik a duší (auto, moto, kolečka, káry, kočárky atd.)

Více informací na telefonním čísle:

721 900 839

Zvěřinova 86, Skuteč, 539 73

OPRAVY TRAVNÍCH SEKAČEK A MOTOROVÝCH PIL VŠECH TYPŮ

Provádíme zemní práce bagrem, opravy motorů, vysokozdvíhových vozíků, bagrů, traktorů, vibračních desek atd.

Sídlíme ve Skutči u Velamosu. Kontaktujte nás na tel. číslech: Brokl Z. - 606 306 266., Dopita L. - 606 306 270.

KULINÁŘSKÝ ZÁŽITEK MĚSÍCE

21. - 23. června KONEC ŠKOLNÍHO ROKU

Chřestové rolky s parmskou šunkou, jarní polévka, marinovaná kuřecí maso s rýží, dezert: jahodový koláč
Cena menu 130,- Kč

E-mail: info@ukamennestudny.cz, Tel.: 469 350 111
Restaurace U kamenné studny, V. Nováka 44, Skuteč, 539 73
www.ukamennestudny.cz

Den Země na Gymnáziu SŘMR ve Skutči

pokračování ze strany 5

Začneme tím, že noviny natrháme na malé kousky, zalijeme vodou a necháme máčet. Čím déle, tím lépe. Následně je potřeba takto namočený papír rozmixovat. Mixujeme tak dlouho, dokud nemáme hladkou kaši. Kaši následně vylijeme do většího lavoru s vodou a promícháme.

Do takto připravené směsi ponoříme síto a pohybujeme s ním tak, až se vytvoří rovnoměrná vrstva. Poté vyjmeme, necháme okapat a přebytečnou vodu vymačkáme rukou a zespodu odsáváme vodu houbičkou na nádobí. Následně opatrně přeneseme na vrstvu novin. Noviny přiložíme i zvrchu a začneme vytlačovat vodu. Tento proces opakujeme stále dokola, dokud není všechna přebytečná voda v novinách, které v průběhu vytlačování vody měníme. V poslední fázi použijeme žehličku, kterou papír vysušíme úplně. Mezi žehličkou a našim papírem vždy máme suché noviny, které brání přilepení. **Lukáš Klouček**

Není koláž jako koláž
Další z dílen na oslavu Dne Země byla dílna výtvarná.

Těto umělecké události se zúčastnila kvarta. Tito nadaní výtvarníci a výtvarnice měli za úkol z pouhé hromady novin a časopisů a plachty papíru libovolného formátu vytvořit procítěnou a třídění odpadu libou koláž. Koláže se tvořily v týmech po pěti záciích. Vzniklo proto hned několik skvělých koláží, které se na závěr dílny představily v krátké prezentaci. Zkušení umělci se s tématem třídění odpadu skvěle vypořádali a myslím, že jim patří veliký obdiv. **Ruda Požár, kvinta, ekotýmák**

Origami

Ač jde o tradiční japonské skládání papíru, objevila se tato aktivita i na našem gymnáziu jako jedna z možností programu na Den Země. Origami vždycky patřilo k věcem, které mi nijak zvlášť nešly. Přesto jsem se rozhodla zapsat právě na tuto dílnu, částečně s nadějí, že už jsem svou přirozenou nešikovnost překonala. První věc, do které jsem se pustila, byl jeřáb. Po dvaceti minutách upřímné snahy jsem vytvořila něco, co se sice požadovanému produktu podobalo, ale nebylo to tak úplně ono, tedy alespoň podle způsobu, kterým paní učitelka Burešová můj výtvar odhodnotila. Znělo to zhruba asi jako: „Cos to s tím provedla?!“ Rozhodla jsem se tedy zkusit štěstí s motýlem. Nikdy by mě nenapadlo, že to může být

HELP FINANCIAL s.r.o.

PŮJČKA OD NÁS ?
BEZPEČNĚ, POKOHLNĚ
A RYCHLE ...

HLEDEJTE LEVNĚJŠÍ ŘEŠENÍ

půjčky od 5.000 do 50.000 Kč
tydenní splátky od 155 Kč do 1.580 Kč

do 48 hodin po schválení
www.helpfinacial.cz

Bez ručitele, bez skrytých poplatků,
s možností vrácení půjčky ...
osobní přístup našich vyškolených obchodních zástupců

PŘÍKLADY TÝDENNÍCH SPLÁTEK

10.000 Kč	jen za 310 Kč týdně
15.000 Kč	jen za 465 Kč týdně
20.000 Kč	jen za 620 Kč týdně

informace na tel.: **606554820**
www.helpfinacial.cz

RPSN dle doby splácaní: 30 týdnů - 309%, 40 týdnů - 253%, 55 týdnů - 198 %

Individuální kurzy ANGLIČTINY
pro jednotlivce i skupinky

- ✓ doučování
- ✓ konverzace pro pokročilejší
- ✓ příprava na různé jazykové zkoušky

Kde: po domluvě kdykoliv
Kde: v budově ZŠ Komenského nebo v pohodlí Vašeho domova

Více informací u p. uč. Terezy Píkorové nebo na emailu: pikorova.zsk@seznam.cz

I WANT YOU TO SPEAK ENGLISH

VZPOMÍNKA

Dne 11. června uplyne 1 rok od chvíle, kdy nás navždy opustil náš bratr Stanislav Alt ze Skutče. Kdo jste ho měli rádi, vzpomeňte s námi.

S láskou a úctou vzpomínají bratr a sestry s rodinami.

Vzpomínka

Dne 25. června uplynou 2 roky od chvíle, kdy nás navždy opustil pan František Bouška ze Skutče. Kdo jste ho měli rádi, vzpomeňte s námi. S láskou a úctou vzpomínají manželka a děti.

tak záluďné zvíře. Po dlouhém boji jsem na konci dílen držela v ruce lehce „postizenou“ babočku. S radostí však můžu říct, že i přes svůj evidentní nedostatek obratnosti jsem si skládání papírových zvířátek užila jak „malé děčko“ a doufám, že budu mít možnost si to někdy v budoucnu zopakovat. **Terka Čermáková**

Na závěr miniprezentace připojujeme výňatek z rozhovoru s Mgr. Michalem Novákem, který pro studentský časopis Pod lampou připravila sextánka Marie Požárová.

Mohl byste prosím vysvětlit, jak to v ekoškole chodí?
Je to mezinárodní projekt, jehož cílem je prakticky zapojit žáky do ochrany životního prostředí. Provoz školy je v mnohém podobný domácnosti, a tak zkušenosti ze školy mohou žáci převzít do svého každodenního života. Tým ekoškoly se skládá vždy ze dvou zástupců z každé třídy. Nejdříve studenti zmapují prostředí školy, například jakým způsobem se třídí odpady, jak se hospodaří s vodou, jak se žákům líbí školní prostředí, okolí školy. Na základě získaných informací si tým udělá plán činností, která odpovídá tomu, co bychom chtěli změnit. Myslím si, že se nám dobře daří Recyklohraní. Dobře byly ohlasy i na Den Země.

Proběhl Den Země podle plánů?
Myslím si, že proběhl. Cílem bylo, aby si studenti samostatně vyzkoušeli připravit program, učitelé zde představovali pouze jakési garanty - dozor. Do budoucna bychom byli rádi, aby i další akce, nejen ekoškoly, ale i projektové dny, probíhaly za větší spolupráce studentů. Aby samostatně zvládali přípravy a realizaci jednotlivých aktivit.

Součástí Dne Země byla i Fair-tradeová kavárna.
S tím nám pomohla paní učitelka Jonešová a septimáni, kteří si to vzali na starost. Nečekali jsme takový velký zájem, přistě určitě vyčleníme více času. Stálo by za úvahu, zda by nešlo dělat takovéto kavárny častěji, například každý měsíc, ale zase museli by si to vzít na starost studenti. připravila Karolína Vodvářková + lektorky jednotlivých sekcí

Řádkový inzerát
Pronajmu dlouhodobě spojenou dvougaráž ve Skutči, ulice Melicharova. Elekřina 220 V/ 380 V. Tel.: 777 627 619.

Pojďte s námi do divadla – podzim slibuje zábavu

Předprodej abonentek startuje na internetu 8. června a fyzicky 10. června

První pololetí roku 2013 pomalu bere za své a před sebou máme (pro mnohé z nás) nejkrásnější období v roce. Čeká nás léto, prázdniny, dovolené – tedy čas aktivního i pasivního odpočinku, výletů a koupání. Ale ať se nám to líbí nebo ne, léto zpravidla skončí dřív, než stihneme prožít vše, co bychom prožít chtěli. A zatímco dětem začne nový školní rok, nás čeká podstatně příjemnější začátek v podobě další divadelní sezóny.

Podzimní cyklus je (oproti jarnímu) připraven v nezkrácené podobě, což znamená, že zahrnuje obvyklých pět představení od září 2013 do ledna 2014. Citát Marcela Pagnolia říká: „Příroda obdarila lidi smíchem, aby jim vynahradila, že musejí přemýšlet“. My vám můžeme slíbit, že představení v

podzimním cyklu vás pořádně rozesmějí, ale současně i přimějí k zamyšlení.

Z nároků na vybraná představení jsme ani v nejmenším neslevili. I nadále vám chceme zprostředkovávat hry kvalitní, které se svým charakterem nepodbízejí, mají myšlenku a jejich humor je humorem inteligentním. Proto jsme nuceni poprvé od roku 2008 mírně zvýšit cenu abonentky (z 980,- Kč na 1100,- Kč). Rozpočteno to představuje zdražení o 24,- Kč na jedno představení, což se nám nezdaří mnoho. Sami si můžete ověřit, jak se pohybují ceny vstupenek ve velkých městech. Současně dojde i k navýšení ceny v prodeji lístků mimo abonentní cyklus (na zbylá volná místa). V tomto případě bude jedna vstupenka stát 250,- Kč (oproti dosavadním 230,- Kč). Ke zdražení nás vedly především zvýšené ceny za objednaná představení, do nichž se

začátkem roku promítlo vyšší DPH. To samozřejmě ovlivnilo náklady na dopravu, které v celkové částce také hrají významnou roli. Pochopitelně bychom mohli vybírat představení levnější, méně výpravnější, či komornější a současnou cenu zachovat. Ale jsme si vědomi, že vás – naše diváky už neuspokojí ledasco a zaslužíte si to nejlepší.

Proto pevně věříme, že i přes uvedené mírné zdražení nám všichni dosavadní předplatitelé zachovají přízeň a že nabízené tituly přilákají do hlediště Kulturního klubu Skuteč i nové tváře. Niže hry stručně představujeme a už nyní se těšíme, po prázdninové přestávce, na další setkávání se s vámi.

Lenka Balounová

LIMONÁDOVÝ JOE – 17. září 2013

Jiří Brdečka – Jan Rychlík – Vlastimil Hála
Městské divadlo Mladá Boleslav

S jednou z nejslavnějších a nejoblíbenějších českých filmových komedií, kde správní muži pijí pouze kolalokovu lihuprostou limoná-

du a zákon má podobu pistolníka, vybaveného přesnou muškou, zářivým úsměvem a lahodným tenorem vás přijedou rozesmát herci mla-

nejznámější je ta filmová, která z této parodie učinila dílo takřka národní. Vždyť kdo by si nevybavil „hlásky“ typu: „Alkohol podávaný v malých dávkách neškodí v jakémkoliv množství!“ nebo „Když stříli konzument Kolalokovy limonády, netřeba volat lékaře.“

Původně však byla tato vynikající a nestárnoucí komedie určena pro divadelní prkna. První divadelní verze díla vznikla na základě časopiseckých povídek na sklonku druhé světové války. V pražském Divadle Větrník se konala premiéra divadelního zpracování v režii Josefa Šmídy 19. března 1944, kdy diváci poprvé spatřili divadelní hru s názvem Limonádový Joe s podtitulem Zabijácká suita. Na jevišti se představují reálné postavy – Buffalo Bill, ale i postavy, které jsou výplodem Brdečkovy fantazie. Zlo je po zásluze trestáno a dobro po všech napínavých situacích zvítězí. Nesmrtelná parodie na westery přinese kromě výběrných hereckých výkonů i zážitky hudební a pohybové.

doboleslavského divadla. Od své premiéry v roce 1956, tedy víc než půl století, baví Limonádový Joe spolehlivě diváky několika generací. Námět Jiřího Brdečky prošel od té doby různými verzemi, z nichž

JEZINKY A BEZINKY – 7. listopadu 2013

aneb Arsenik a staré tety
Joseph Kesselring/Městské divadlo Brno

Jezinky a bezinky, někdy též pod názvem Arsenik a staré tety, je divadelní hra amerického dramatika Josepha Kesselringa, kterou napsal v roce 1939. Jedná se o černou komedii, která měla premiéru v lednu 1941 na Broadwayi a dočkala se neuvěřitelných 1 444 odehraných představení.

Byl to Jan Werich, který právě na Broadwayi tuto hru viděl a nechal ji přeložit a uvést v Čechách v roce 1958. Důvodem jeho nadšení byl fakt, že se na divadle ještě nikdy předtím tolik nesmál.

Děj vás zavede do domu rodiny Brewsterových v americkém Brooklynu. Díky autentické a poklidnou atmosféru navozující scéně byste nevěřili, co všechno se tady odehráje! V domě žijí dvě sestry, postarší dámy Abby a Marta.

Obě sdílají podobnou slabost pro společnost osamělých mužů, nejlépe starých mládenců a vdovců. Není přeci nic lepšího a morálně

prospernějšího než potěšit osamělé panské duše svou společností a nějakou tou kapkou vlastnoručně vyrobeného bezinkového vína ...

MOJE STRAŠIDLO – 9. prosince 2013

Felix Mitterer/ Činoherní klub Praha

Hrdinové Mittererových her nepřízvisobivé osoby. Autora však bývají obtížní jedinci, provinilci, více než jejich provinění zajímá,

proč k němu vůbec došlo. Láska i nenávisť, dětské zkušenosti i rodičovská moc hrají v lidském životě rozhodující roli, a proto vinici v Mittererových hrách bývají často spíše oběťmi a opáčně.

Hra Moje strašidlo, tragédie Rózy a Jana Zachových, není výjimka. Jan, když se opije, chová se hnusně, rozpuštěná pravě peklo. Jeho žena Róza snáší léta jeho brutalitu, za kterou ho žensky odmítavě trestá. Když ho vidí hořet na lůžku, nechá ho uhořet. Róza má důvod, proč si přeje, aby byl Zach mrtev, strašlivý důvod – doufá, že se tak svého tyranu zbaví. Jenže tyran se změnil ve strašidlo. Jedinečné výkony Blanky Bohdanové i Stanislava Zindulky, i s přihlednutím k jejich věku, berou dech ...

POHLEĎ A BUDEŠ UDIVEN – říjen 2013

John Patrick/Divadlo Palace Theatre Praha

Pražské divadlo Palace přiváží do Skutče další ze svých úspěšných komedií. Po oblíbených titulech A do pyžam, Africká královna nebo Velká zebra se nyní dočkáme „duchafské komedie“ s předechem záhad a mystéria. Představení můžeme brát jako zamyšlení nad tím, co nás po smrti čeká; klid to ale podle autora hry Johna Patricka, rozhodně není.

Střet reálného života se světem

mrtvých, podvodné praktiky a trochu nešikovně namlouvání budoucích milenců, tak by se dal shrnout obsah hry Pohleď a budeš udiven. Soužití lidí s duchy dává prostor k rozehrání vtipných situací, v nichž vás bude bavit Jiří Langmajer, David Suchařípa, Martina Hudečková a další.

Děj se odehrává v bytě starého spisovatele, který krátce před smrtí odkazuje jméno svému léka-

ři. Po smrti doufá ve věčný klid a odepouští se, to by se ovšem v jeho příbytku nesměli zabývat další tři duchové. Navíc se zde usadí i mladá modelka, vydávající se za dcera zesnulého. Atmosféru vykresluje hravá hudba, která se místy pouští i do parodování filmových scén. Nad některými bláznivými nápady až zůstává rozum stát... Zkrátka: pohleďte a budete udiveni!*

Vydává Město Skuteč, Palackého nám. 133, 539 73

Povoleno referátem kultura OkÚ v Chrudimi pod registrační značkou MK ČR E 11941. Za obsah novin zodpovídá Rada Města Skutče, šéfredaktorka - Lenka Balounová. Přijím příspěvků vč. inzerce: MěÚ ve Skutči, paní Lenka Balounová, ved. odboru kultury, tel.: 469 326 487, e-mail: lenka.balounova@skutec.cz. Uzávěrka došlých příspěvků je vždy 12. v měsíci. Grafická úprava a tisk: Ofsetová tiskárna UNIPRINT s.r.o., Zbuzany 1584, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, tel.: 494 542 292, fax: 494 533 045. Náklad: 2 910 ks

FRANKIE A JOHNNY – 21. ledna 2014

Terence McNally/Divadlo V Rytířské Praha

S vtipnou a zároveň závažnou výpovědí o hledání lásky a o sblížení dvou osamělých lidí v režii Petra Kracíka se ve Skutči poprvé představí pražské Divadlo V Rytířské.

Frankie a Johnny je v podstatě nočním příběhem milenců. Ona (Tereza Kostková) je servírka. On (Aleš Háma) po návratu z vězení nastoupí do téže restaurace jako kuchař. A skončí spolu v posteli. Nebo začnou? Atraktivní herecká sestava nabízí divákům větší prostor a velmi zajímavou podívanou. Výbuchy smíchu v hledišti jsou však střídány napjatým tichem. Frankie a Johnny rozhodně není romantickým příběhem lásky na první pohled, a už vůbec ne laciným postelovým dobrodružstvím, pouhou košilatou

„konverzačkou“, jak by se na první pohled mohlo zdát.

Frankie a Johnny nejsou nepopsané listy – jsou to lidé raně středního věku, které spojuje pohnuté dětství i neúspěšná partnerská historie. Vznání lásky střídají ostré slovní přestřelky, rozchod a konec právě se tvořícího vztahu visí ve vzduchu po celou dobu představení.

Máte-li pocit, že tváře Terezy Kostkové a Aleše Hámy dobře znáte z televizní obrazovky, určitě si nenechte ujít podívanou, kde tyto dva nabízejí daleko více odstínů svého hereckého kumštu.

